

Міністерство освіти і науки України
Харківський національний автомобільно-дорожній університет
Факультет транспортних систем
Кафедра організації та безпеки дорожнього руху

ЗАТВЕРДЖУЮ

Перший проректор з науково-педагогічної роботи

професор А.Г. Батракова

РОБОЧА ПРОГРАМА

навчальної дисципліни	<u>OK15 Правила дорожнього руху</u> (шифр за освітньою програмою і назва навчальної дисципліни)
статус дисципліни	<u>обов'язкова</u> (обов'язкова / вибіркова)
рівень вищої освіти	<u>перший (бакалаврський)</u> (перший (бакалаврський) / другий (магістерський) / третій (освітньо-науковий))
галузь знань	<u>27 «Транспорт»</u> (шифр і назва галузі знань)
спеціальність	<u>275 «Транспортні технології»</u> (шифр і назва спеціальності)
освітня програма	<u>Транспортні технології (на автомобільному транспорті)</u> (назва освітньо-професійної (освітньо-наукової) програми)
мова навчання	<u>державна</u>

1. Мета вивчення навчальної дисципліни: Засвоєння здобувачами освітнього рівня компетентностей в сфері транспортних технологій шляхом оволодінні необхідними знаннями, навичками та уміннями щодо безпечного та ефективного поведіння учасників дорожнього руху. Здобувачі мають ознайомитися з основними правилами, обмеженнями та вимогами до дорожнього руху, отримати поняття про шляхи уникнення дорожньо-транспортних пригод та підвищення загальної безпеки на дорозі. Також метою вивчення дисципліни є формуванні відповідального ставлення до власної безпеки та безпеки інших учасників дорожнього руху, розвитку навичок аналізу ситуацій на дорозі та прийняття ефективних рішень.

2. Передумови для вивчення дисципліни: Дисципліна надає базові знання та компетентності для подальшого опанування освітніх компонентів «Транспортні засоби», «Організація і безпека дорожнього руху», «Технічні засоби регулювання дорожнього руху».

3. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Характеристика навчальної дисципліни	
	денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів / год.	5/150	5/150
Семестр викладання дисципліни	<u>1</u> (порядковий номер семестру)	<u>1</u> (порядковий номер семестру)
Розподіл часу за навчальним планом:		
– лекції, год.	32	4
– практичні (семінарські) заняття, год.	16	2
– лабораторні заняття, год.	-	-
– самостійна робота, год.	72	114
– курсовий проєкт, год.	-	-
– курсова робота, год.	-	-
– розрахунково-графічна робота (контрольна робота), год.	-	-
– підготовка та складання екзамену, год.	30	30
Підсумковий контроль (залік або екзамен)	екзамен	екзамен

4. Компетентності: згідно з ОПП «Транспортні технології (на автомобільному транспорті)» першого (бакалаврського) рівня вищої освіти за спеціальністю 275 «Транспортні технології (на автомобільному транспорті)» вивчення вказаної дисципліни дозволить здобувачам отримати такі компетентності:

Інтегральна – Здатність розв’язувати складні спеціалізовані задачі та вирішувати практичні проблеми у галузі транспорту з використанням теорій та методів сучасної транспортної науки на основі системного підходу та з врахуванням комплексності та невизначеності умов функціонування транспортних систем.

Загальні:

ЗК-9. Навики здійснення безпечної діяльності.

Фахові:

ФК-11. Здатність оцінювати та забезпечувати безпеку транспортної діяльності.

ФК-21. Здатність до застосування нормативних документів організації дорожнього руху.

5. Очікувані результати навчання з дисципліни.

РН-9. Розробляти, планувати, впроваджувати методи організації безпечної діяльності у сфері транспортних систем та технологій.

РН-32. Досліджувати дії учасників дорожнього руху для виявлення ризиків та небезпеки у русі.

6. Методи навчання:

- 1) словесні: 1.1 традиційні: лекції, пояснення, розповідь тощо.
- 2) наочні: метод ілюстрацій, метод демонстрацій.
- 3) практичні: 3.1 традиційні: практичні заняття.

7. Критерії оцінювання результатів навчання.

Підсумкова оцінка студента з навчальної дисципліни розраховується як сума балів за:

- поточний контроль (усне опитування, відвідування занять, активність комунікації на них);
- виконання завдань, передбачених практичними заняттями;
- складання екзамену.

Екзамен проводиться після вивчення всіх тем дисципліни і складається в період екзаменаційної сесії після закінчення аудиторних (дистанційних) занять. До екзамену допускаються здобувачі, які виконали всі види робіт передбачені навчальним планом:

- були присутні на заняттях (лекції, практичні роботи);
- набрали не менше 60 балів за поточну успішність.

Якщо поточна успішність з дисципліни нижче ніж 60 балів, здобувач вищої освіти має можливість підвищити свій поточний бал до мінімального до початку екзаменаційної сесії.

Оцінювання знань здобувачів при складанні екзамену здійснюється за 100-бальною шкалою. Методика оцінювання знань здобувачів залежить від форми проведення іспиту, який може бути організований у формі:

- комплексного тестування (очна або дистанційна форма);
- комбінованого усно-письмового опитування (очна форма).

При тестуванні кількість балів визначається відносною кількістю (відсотком) правильних відповідей. При комбінованому усно-письмовому опитуванні оцінюються якість надання відповідей на 2...4 професійно-орієнтованих питання. На підготовку та складання екзамену відводиться 30 год.

Підсумкова оцінка з навчальної дисципліни враховує загальну оцінку за поточну успішність і оцінку за складання екзамену. Розрахунок загальної підсумкової оцінки за вивчення навчальної дисципліни проводиться наступним чином:

Поточний контроль								Разом за поточний контроль	Екзаменаційний контроль	Разом за дисципліну
Тема 1	Тема 2	Тема 3	Тема 4	Тема 5	Тема 6	Тема 7	Тема 8	0,4· <i>P</i> , де <i>P</i> – сума балів за результатами поточного контролю	0,6· <i>E</i> , де <i>E</i> – оцінка за результатами складання екзамену (за 100-бальною шкалою)	100
10	12	20	12	12	12	12	10			

Рейтингова оцінка з дисципліни та її переведення в оцінки за національною шкалою і шкалою ECTS здійснюється згідно зі [СТВНЗ 90.1-02:2023 «Оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти»](#).

8. Засоби діагностики результатів навчання: Методами демонстрування результатів поточного контролю є індивідуальне звітування щодо виконаних практичних робіт або презентація відповідних результатів. Для поточного контролю знань студентів можуть застосовуватись тести. Засобами оцінювання результатів навчання є звіт з практичних робіт, екзаменаційні білети, які складаються з двох - чотирьох теоретичних питань, стандартизовані тести для проведення підсумкового контролю.

9. Розподіл дисципліни у годинах за формами організації освітнього процесу та видами навчальних занять

№ теми	Назва тем (ЛК, ЛР, ПР, СЗ, СР)	Кількість годин	
		очна	заочна
1	2	3	4
1	Поняття про дорожній рух та його складові. Правові основи управління дорожнім рухом в Україні.		
	ЛК 1. Загальні положення ПДР України.	4	1
	ЛК 2. Терміни та визначення.		
	ПР 1. Загальні положення. Основні поняття та терміни, обов'язки та права учасників дорожнього руху.	2	1
2	СР. Основні положення Міжнародної конвенції про дорожній рух	4	8
	Основні права та обов'язки учасників дорожнього руху.		
	ЛК 3. Права та обов'язки водія, пішохода та велосипедиста.	2	1
	СР. Дії учасників дорожнього руху при виникненні ДТП.	2	4

3	Регулювання дорожнього руху за допомогою дорожніх знаків та розмітки.		
	ЛК 4. Попереджувальні знаки, знаки пріоритету, забороняючі знаки. ЛК 5. Наказові знаки, інформаційно-вказівні знаки, таблички до дорожніх знаків. ЛК 6. Дорожня розмітка.	6	2
	ПР 2. Дорожні знаки. ПР 3. Дорожня розмітка і дорожнє обладнання.	4	-
	СР. Вимоги до дорожніх знаків та розмітки.	4	8
	Порядок руху та маневрування транспортних засобів.		
4	ЛК 7. Попереджувальні сигнали, початок руху та маневрування. ЛК 8. Розташування транспортних засобів на проїзній частині.	4	-
	СР. Порядок руху по трамвайних коліях.	4	8
	Організація руху транспортних засобів через перехрестя.		
5	ЛК 9. Принципи світлофорного регулювання. Проїзд регульованих перехресть. ЛК 10. Проїзд нерегульованих перехресть.	4	2
	ПР 4. Регулювання дорожнього руху за допомогою сигналів світлофорів та регулювальника. ПР 5. Проїзд перехресть.	4	-
	СР. Проїзд зупинок маршрутного пасажирського транспорту.	4	8
	Особливі умови руху, зупинки та стоянки транспортних засобів.		
	ЛК 11. Швидкість руху, дистанція та інтервал під час руху. ЛК 12. Порядок здійснення обгону, зупинки та стоянки транспортних засобів.	4	1
6	ПР 6 Проїзд пішохідних переходів, місць зупинок маршрутних транспортних засобів та залізничних переїздів.	2	1
	СР. Перевага маршрутних транспортних засобів.		
	Рух транспортних засобів у специфічних умовах.		
7	ЛК 13. Користування зовнішніми світловими приладами, перевезення людей та вантажів. ЛК 14. Буксирування та експлуатація транспортних составів. Рух у житловій та пішохідній зоні, по автомагістралях і дорогах для автомобілів, по гірських дорогах і на крутих спусках. Міжнародний рух.	4	1
	ПР 7. Особливі умови руху, перевезення людей та вантажів.	2	-
	СР. Навчальна їзда. Рух у колонах.	4	6
	Вимоги до технічного стану та обладнання транспортних засобів.		
8	ЛК 14. Номерні та розпізнавальні знаки. Технічний стан транспортних засобів та їх обладнання. ЛК 15. Основи безпечної експлуатації колісних транспортних засобів.	4	-
	СР. Окремі питання організації дорожнього руху, що потребують узгодження.	2	4
ЛК		32	8
ПР		16	4
СР		72	108
Підготовка та складання екзамену		30	30
Усього за семестр		150	150
УСЬОГО за дисципліною		150	150

10. Інструменти, обладнання та програмне забезпечення: При вивченні навчальної дисципліни здобувачами використовуються навчальні платформи Moodle, Zoom. Виконання завдань навчальної дисципліни передбачає використання персональних комп'ютерів та програм з пакету програмного забезпечення Microsoft Office або аналогів. Для поточного та підсумкового тестування може використовуватися освітня платформа Socrative.

11. Визнання результатів неформальної та інформальної освіти

Порядок визнання результатів навчання, отриманих у неформальній та інформальній освіті регламентується СТБНЗ 83.1-02:2022 «Визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної та інформальної освіти». Для визнання таких результатів належить звернутися із відповідною заявою до декана факультету та додати до неї сертифікати, свідоцтва та інші документи, які підтверджують отримані компетентності. За результатами розгляду заяви створюється предметна комісія, яка розглядає надані документи, проводить співбесіду зі здобувачем і приймає рішення про перезарахування результатів навчання або призначення атестації у вигляді підсумкового контролю (на підготовку дається 10 робочих днів) і виконання курсової роботи (на написання дається 20 робочих днів). За результатами контролю і виконання роботи комісія виставляє підсумкову оцінку. Якщо здобувач отримав менше 60 балів, то результати навчання у неформальній чи інформальній освіті не зараховуються. При перезарахуванні результатів навчання за дисципліною здобувач звільняється від її вивчення.

12. Рекомендовані джерела інформації

1. Базова література

1.1. Постанова Кабінету міністрів України від 10 жовтня 2001 р. № 1306 «Про Правила дорожнього руху» (зі змінами по серпень.2023 р. включно) <https://zakon.rada.gov.ua/laws/main/1306-2001-%D0%BF#Text>

1.2. Правила дорожнього руху: офіційне видання 2023. К.: Арії, 2023. 68 с.

1.3. Олександр Фоменко, Борис Рациборинський, Віктор Гусар. Правила дорожнього руху України 2023. Коментар в малюнках. Київ, 2023. 112 с.

1.4. Дерех З.Д., Заворицький Ю.Є. Ілюстровані правила дорожнього руху України: навчальний посібник, 9-те вид. Київ, 2023, 120 с.

1.5. Піхотко О.В. Професійна етика водія та безпека дорожнього руху: навчальний посібник. Острого, 2021. - 142 с.

1.6. Парасюк В.М., Демків Р.Я., Когут В.М. Безпека дорожнього руху: навчальний посібник. Львів, 2022. 340 с.

1.7. Степанов О. В., Рябушенко О.В. Правила дорожнього руху. Посібник для автошкіл України. Харків: 2014. 272 с.

2. Допоміжна література:

2.1. Закон України "Про дорожній рух" від 20.01.1993 р.
<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3353-12#Text>

2.2. Закон України "Про автомобільний транспорт" від 05.04.2001 р.
<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2344-14#Text>

2.3. Закон України "Про автомобільні дороги" від 05.04.2001 р.
<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2862-15#Text>

2.4. Міжнародна Конвенція "Про дорожній рух".
https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_041#Text

2.5. Міжнародна Конвенція «Про дорожні знаки та сигнали».
https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_902#Text

2.6. ДСТУ 3649:2010: Колісні транспортні засоби. Вимоги щодо безпечності технічного стану та методи контролювання. Видання офіційне. Київ, Держспоживстандарт України, 2011. <https://patrul.in.ua/pdf/dstu-3649.pdf>

3. Інформаційні ресурси

3.1. Сторінка курсу на навчальному сайті ХНАДУ:

<https://dl2022.khadi-kh.com/course/view.php?id=4714>

Розробники:

доцент кафедри ОБДР, к.т.н.
 (посада, науковий ступінь, вчене звання)

 (підпис)

О.В. Рябушенко
 (прізвище та ініціали)

«29» червня 2023 року

Робоча програма розглянута та схвалена на засіданні кафедри
 Протокол № 13 від «29» червня 2023 р.

Завідувач кафедри

д.т.н., професор
 (науковий ступінь, вчене звання)

 (підпис)

І.С. Наглюк
 (прізвище та ініціали)

«__» _____ 2023 р.

«Погоджено»

Гарант освітньої програми

Доцент кафедри організації
та безпеки дорожнього руху к.т.н.
 (посада, науковий ступінь, вчене звання)

 (підпис)

О.В. Холодова
 (прізвище та ініціали)

«__» _____ 2023 р.

Декан факультету транспортних систем

к.е.н., професор
 (науковий ступінь, вчене звання)

 (підпис)

Ю.О. Бекетов
 (прізвище та ініціали)

«__» _____ 2023 р.